

A Régiók Bizottsága véleménytervezete – A migráció globális megközelítése: A munkavállalás céljából történő bevándorlással kapcsolatos európai politika kialakítása és beépítése a harmadik országokkal fenntartott kapcsolatokba

(2008/C 257/04)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- úgy véli, hogy az EU-nak a különböző kormánysszintek kompetenciáit figyelembe véve, ugyanakkor élve a saját jogköreivel minél előbb valódi bevándorlási politikát kellene kidolgoznia;
- üdvözli az Európai Bizottságnak a szabályos munkavállalási célú migrációt elősegítő mechanizmusok létrehozására irányuló kezdeményezéseit annyiban, amennyiben a szabálytalan bevándorlás elleni küzdelmet célzó korlátozó intézkedések és a szabályos bevándorlás előmozdítását célzó intézkedések kidolgozása között egyensúlyzavar áll fenn, és arra kéri az Európai Bizottságot, hogy dolgozzon ki átfogó európai migrációs politikát, biztosítva, hogy az európai szintű intézkedések többletértéket nyújtsanak, ahogy az a magasan képzett munkavállalók esetében történik;
- egyetért azzal, hogy az illegális munkavállalás lehetősége a szabálytalan bevándorlás egyik fő vonzereje, ezért a tagállamoknak fokozniuk és javítaniuk kell erőfeszítéseiket, hogy valamennyi, a szabálytalan munkaerőpiac elleni küzdelemhez szükséges intézkedést meghozzák;
- sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Régiók Bizottsága által játszott szerepet nem említik meg egyik hivatkozott dokumentumban sem, és aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy nem fordítanak figyelmet a területi dimenzióra, holott mind ez idáig elismerték mind a helyi és regionális önkormányzatok szerepét a migráció kezelésében, mind pedig a Régiók Bizottsága tanácsadó szerepét e területen;
- megállapítja, hogy az európai bevándorlási politika és eszközök külső dimenziójának kidolgozásakor meg kell erősíteni a területi dimenziót is, azáltal, hogy a helyi és regionális önkormányzatokat bevonják a migráció átfogó megközelítésének kialakításába. Ennek érdekében biztosítani kell, hogy az Európai Bizottság támogassa, hogy a Régiók Bizottsága a közösségi fellépések kezdeti szakaszában proaktívabb szerepet játsszon;
- üdvözli a körkörös migráció előmozdítására irányuló kezdeményezést, és úgy véli, hogy az kedvezően hathat a tagállamok munkaerőpiacaira és a származási országok fejlődésére.

Előadó: Anna TERRÓN I CUSÍ (ES/PES), a katalán kormány („Generalitat”) európai uniós ügyekért felelős államtitkára

Referenciaszövegek

A Bizottság közleménye a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának a körkörös migrációról, valamint az Európai Unió és harmadik országok közötti mobilitási partnerségekről

COM(2007) 248 végleges

Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre a harmadik országok illegálisan tartózkodó állampolgárait foglalkoztató munkáltatókkal szembeni szankciókról

COM(2007) 249 végleges

Javaslat tanácsi irányelvre a harmadik országbeli állampolgárok magas szintű képzettséget igénylő munkavállalás céljából való belépésének és tartózkodásának feltételeiről

COM(2007) 637 végleges

Javaslat tanácsi irányelvre a harmadik országok állampolgárainak valamely tagállam területén való tartózkodására és munkavállalására vonatkozó összevont engedélyre irányuló összevont kérelmezési eljárásról, valamint a harmadik országokból származó, a tagállamok területén legálisan tartózkodó munkavállalók közös jogairól

COM(2007) 638 végleges

POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

Általános ajánlások

1. úgy véli, hogy az Európai Uniónak a különböző kormány-szintek kompetenciáit figyelembe véve, ugyanakkor élve a saját jogköreivel minél előbb valódi bevándorlási politikát kellene kidolgoznia;
2. üdvözli az Európai Bizottságnak a szabályos munkavállalási célú migrációt elősegítő mechanizmusok létrehozására irányuló kezdeményezéseit annyiban, amennyiben a szabálytalan bevándorlás elleni küzdelmet célzó korlátozó intézkedések és a szabályos bevándorlás előmozdítását célzó intézkedések kidolgozása között egyensúlyzavar áll fenn, és arra kéri az Európai Bizottságot, hogy dolgozzon ki átfogó európai migrációs politikát, biztosítva, hogy az európai szintű intézkedések többletértéket nyújtsanak, ahogy az a magasan képzett munkavállalók esetében történik;
3. egyetért azzal, hogy az illegális munkavállalás lehetősége a szabálytalan bevándorlás egyik fő vonzereje, ezért a tagállamoknak fokozniuk és javítaniuk kell erőfeszítéseiket, hogy valamennyi, a szabálytalan munkaerőpiac elleni küzdelemhez szükséges intézkedést meghozzák;
4. úgy véli, hogy a feketemunka visszaszorítására szolgáló intézkedéseknek elsősorban azokra a munkaadókra és magánszemélyekre kell irányulniuk, akik az EU területén illegálisan tartózkodó személyeket alkalmaznak. Maguk a bevándorlók gyakran rendkívül nehéz helyzetben vannak, amit erkölcsstelen és törvénytelen módon könnyen ki lehet használni;
5. úgy véli, hogy az egységes engedély megfelelő eszköz a szabálytalan bevándorlás megakadályozására, és emlékeztet arra,

hogy az Európai Unió Alapjogi Chartájának 41. cikke rögzíti a megfelelő ügyintézéshez való jogot;

6. úgy véli, hogy a harmadik országokkal való együttműködés alapvető a bevándorlás átfogó és koherens megközelítéshez, amint azt az Európai Tanács is elismerte 2005-ös következtetéseiben, melyekben megjegyezte, hogy „a migrációval kapcsolatos kérdések központi helyet foglalnak el az EU-nak a harmadik országok széles körével fennálló kapcsolataiban, beleértve különösen az Unióval szomszédos régiókat” ⁽¹⁾;

7. hangsúlyozza, hogy az ún. mobilitási partnerségek létrehozásakor azokat a harmadik országokat kell előnyben részesíteni, amelyek hajlandók számottevő erőfeszítéseket tenni a jogszerűtlen bevándorlás és az emberkereskedelem felszámolására;

8. üdvözli a harmadik országokkal való fokozottabb együttműködés „mobilitási partnerségek” vagy technikai és/vagy pénzügyi támogatás révén történő fejlesztésére irányuló javaslatokat, és sürgeti az Európai Bizottságot, hogy tárja fel a származási és tranzitországokkal folytatott, egyenlőségen alapuló együttműködés lehetséges új formáit, olyan bizalmi kört kialakítva, amely révén ezek az országok közreműködhetnek a szabálytalan bevándorlás elleni küzdelemben, és mechanizmusokat hozhatnak létre a szabályos bevándorlás irányítására;

9. rámutat arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatok kulcsszerepet játszanak a származási és tranzitországokkal való tárgyalásokban és kapcsolatokban, különösen fejlesztési és együttműködési kérdésekben. Emlékeztet arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatok jelentős szerepet játszottak többek között az AENEAS, a MEDA és a TACIS programok megfelelő lebonyolításában, és kiemeli a bevándorlóközösségeknek köszönhetően a származási és tranzitországokkal kialakult kapcsolatokat és ismereteket;

⁽¹⁾ Elnökségi következtetések. Brüsszeli Európai Tanács, 2005. december 15–16., IV. fejezet, 8. pont.

10. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Régiók Bizottsága által játszott szerepet nem említik meg egyik hivatkozott dokumentumban sem, és aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy nem fordítanak figyelmet a területi dimenzióra, holott mind ez idáig elismerték mind a helyi és regionális önkormányzatok szerepét a migráció kezelésében, mind pedig a Régiók Bizottsága tanácsadó szerepét e területen;

11. megállapítja, hogy az európai bevándorlási politika és eszközök külső dimenziójának kidolgozásakor meg kell erősíteni a területi dimenziót is, azáltal, hogy a helyi és regionális önkormányzatokat bevonják a migráció átfogó megközelítésének kialakításába. Ennek érdekében biztosítani kell, hogy az Európai Bizottság támogassa, hogy a Régiók Bizottsága a közösségi fellépések kezdeti szakaszában proaktívabb szerepet játszon ⁽²⁾;

12. hangsúlyozza a helyi és regionális önkormányzatoknak a bevándorló népesség integrációját célzó politikák terén végzett munkáját, valamint a munkaerőpiachoz való hozzáférési mechanizmusok megfelelő működésének garantálásában játszott szerepét; és rámutat arra, hogy szerepet játszhatnak a bevándorló munkavállalók képzésében, amely irányulhat akár az európai munkaerőpiacokon való részvételre, akár – visszatérés esetén – a származási országok munkaerőpiacára történő beilleszkedésre;

13. emlékeztet arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatok kulcsszerepet játszanak a (szabályos és szabálytalan) bevándorlók által igénybevetett közszolgáltatások nyújtásában, amelyek közül ki kell emelni a befogadási intézkedéseket, az egészségügyi ellátást, az oktatást és a lakhatást. Amint az uniós fővárosi régiók közgyűléseinek 2006. áprilisi, 5. konferenciáján született nyilatkozat kimondja, a bevándorlás jelensége jelentős költségterhet ró egyes régiókra és helyi önkormányzatokra a közszolgáltatások tekintetében, ezért tanulmányozni kellene, hogy a helyi és regionális önkormányzatok milyen új módszerekkel fokozhatják a részvételüket a munkaerőpiachoz való hozzáféréssel és beilleszkedéssel kapcsolatos nemzeti kezdeményezések és stratégiák kialakításában;

14. megjegyzi, hogy előnyben részesíti a „szabálytalan bevándorlás” kifejezés használatát, hiszen számos uniós hivatalos nyelvben az „illegális” jelző egyértelműen jogellenes cselekedetre utal, és mindenképpen sürgeti, hogy az „illegális bevándorló” kifejezést ne használják többé;

15. megjegyzi, hogy szó esik más olyan uniós politikákról is, amelyek érinthetik a migránsokat, ilyen például a fejlesztési politika, az európai foglalkoztatási stratégia és más, a gazdasági és szociális területekkel összefüggő politikák, ezért kéri, hogy jobban hangolják össze a bevándorló lakosságot érintő politikákat;

16. kéri az Európai Bizottságot, hogy a tagállamok által az Eurostatnak szolgáltatott adatok, valamint a nehezen betölthető álláshelyek listája alapján vegye figyelembe a tagállamok

⁽²⁾ A Régiók Bizottsága és az Európai Bizottság 2005. novemberi együttműködési jegyzőkönyvével összhangban.

munkaerőigényre vonatkozó becsléseit, hogy részletesebb képet kaphasson a különböző tagállamok lépéseiről és értékeléseiről. Ennek során azonban figyelembe kell venni a harmadik országok állampolgárainak a munkaerőpiacra való beengedésére vonatkozó nemzeti kompetenciákat;

17. hangsúlyozza egy megbízható és naprakész statisztikai rendszer jelentőségét, melynek segítségével a tagállamok önkéntes alapon tapasztalatokat és információkat cserélhetnek a munkaügyi és munkaerő-piaci politikák terén, amint az a migrációra és a nemzetközi védelemre vonatkozó közösségi statisztikákról szóló 862/2007/EK rendeletben szerepel ⁽³⁾;

18. kiemeli, hogy a helyi és regionális önkormányzatok fontos szerepet játszhatnak az információ- és adatgyűjtésben, és hozzájárulhatnak többek között egy európai bevándorlási portál létrehozásához vagy az EURES-hálózat szolgáltatásainak bővítéséhez. A helyi és regionális önkormányzatok maguk is számos internetes portált üzemeltetnek, amelyek kiegészíthetik ezeket a kezdeményezéseket;

19. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy nem esik szó külön a tagállamok által a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet keretében aláírt nemzetközi megállapodásokról, és emlékeztet arra, hogy a tagállamoknak az alapvető munkaügyi elvekről és jogokról szóló nyilatkozattal (ILO, 1998), a migráns munkavállalókról szóló cselekvési tervvel (ILO, 2004) és általában a személyek alapvető jogainak tiszteletben tartásával összhangban kell cselekedniük, a hatályban lévő nemzetközi egyezményekben foglaltaknak megfelelően;

20. rendkívül fontosnak tartja egy, a helyi és regionális önkormányzatokból álló hálózat létrehozását, hogy olyan statisztikai eszközöket és közös mutatószámokat lehessen kidolgozni, amelyek révén jobban megismerhető a bevándorlók valós élethelyzete;

21. hangsúlyozza, hogy a tapasztalatcsere és a bevándorlók befogadása, társadalmi és munkaerő-piaci integrációja terén bevált gyakorlatok cseréje érdekében fontos az állandó munkacsoportok és különböző fórumok (konferenciák, szemináriumok) szervezésének ösztönzése;

22. szót emel azért, hogy a tagállamok ratifikálják a vendégmunkások és családtagjaik jogainak védelméről szóló nemzetközi egyezményt.

A körkörös migrációt és a harmadik országokkal való kapcsolatokat illetően

23. üdvözlí a körkörös migráció előmozdítására irányuló kezdeményezést, és úgy véli, hogy az kedvezően hathat a tagállamok munkaerőpiacaira és a származási országok fejlődésére;

24. elismeri, hogy a körkörös migráció pozitív kapocs lehet a származási és a célországok között, és segíthet előmozdítani a párbeszédet, az együttműködést és a kölcsönös megértést;

⁽³⁾ A 862/2007. sz. rendelet (5) preambulumbekzdése elismeri, hogy „növekvő igény mutatkozik a bevándorlók szakmájára, iskolai végzettségére, képzéseire és tevékenységi körére vonatkozó statisztikai információk iránt”. A (6) preambulumbekzdés azt is leszögezi, hogy „A migrációra és a menekültügyre vonatkozó összehangolt és összehasonlítható közösségi statisztikák alapvető fontosságúak a bevándorlásra és a menekültügyre vonatkozó közösségi jogszabályok fejlődéséhez és nyomon követéséhez, továbbá a személyek szabad mozgásához.”

25. figyelmeztet arra, hogy ha a körkörös migráció nem jól működik, elősegítheti a szabálytalan bevándorlást, ezért hatékony csatornákat kell létrehozni a migránsok hazatérésének biztosításához és a körkörösség elősegítéséhez. Az RB továbbá úgy ítéli meg, hogy a körkörös migráció nem léphet az állandó migráció helyébe, és nem korlátozhatja a tagállamoknak a bevándorlók integrálását célzó kezdeményezéseit;

26. a bevándorlási és egyéb uniós szintű politikák közötti nagyobb összhangra szólít fel annak érdekében, hogy javuljon a származási országok gazdasági és szociális helyzete, és mivel ez is „hozzájárulhat a szabálytalan migráció kiváltó okainak csökkentéséhez”⁽⁴⁾;

27. üdvözli a harmadik országokkal való mobilitási partnersegeket, és elismeri a harmadik országokkal való társulási megállapodások előmozdításának fontosságát. Az Európai Bizottság a közleményében hangsúlyozza, hogy a hatásköröknek az EU és a tagállamok közötti megosztását a mobilitási partnersegek megkötésekor figyelembe kell venni. E megállapodásoknak tartalmazniuk kell a migrációs áramlások közös kezelését célzó eszközöket, a szabálytalan bevándorlás elleni küzdelmet célzó és a szabálytalan bevándorlók visszafogadását és visszatérését előmozdító intézkedéseket, valamint a származási országok gazdasági fejlődését elősegítő mechanizmusokat;

28. rámutat arra, hogy kötelezettségvállalásaik keretében a harmadik országokkal visszafogadási megállapodásokat kell kötni, és jelzi, hogy a bevándorlók jogainak és a nemzetközileg elismert jogoknak a tiszteletben tartása mellett fel kell gyorsítani a visszatérést;

29. kéri a helyi és regionális önkormányzatok nemzetközi határokon átnyúló együttműködésben játszott szerepének elismerését, és arra ösztönöz, hogy elősegítsék részvételüket az európai szomszédsági eszköz keretében, továbbá sürgeti a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy működjenek együtt a származási országok területi önkormányzataival, felhasználva ehhez az Európai Bizottság programjait, és mindenekelőtt a legkülső régiók és a szomszédos, harmadik országok közötti területi együttműködést célzó, közös kísérleti kezdeményezést, és emlékeztet arra, hogy éppen ezek az önkormányzatok ismerik a legjobban a bevándorlás gazdasági és szociális hatásait és a származási régiókban tapasztalható következményeit;

30. emlékeztet arra, hogy elemezni kell, milyen következményekkel jár a körkörös migráció a származási országokra nézve, és tanulmányozni kell a hazautalások hatásait. Sürgeti, hogy e tanulmányokkal összhangban vegyék igénybe a hazautalások elősegítéséhez szükséges eszközöket;

31. kéri, hogy vizsgálják meg, miként lehet bevonni a migrációs áramlások származási és célországainak városait és régióit a mobilitási partnersegekbe, mivel ezek elősegíthetik a bevándorlók mobilitását, és kedvező hatást gyakorolhatnak a bevándorlók társadalmi beilleszkedésére;

32. hangsúlyozza, hogy ösztönözni kell azokat a mechanizmusokat, amelyek elősegítik az egy tagállamban szabályosan

tartózkodó és dolgozó migráns munkavállalók Unión belüli mobilitását;

33. hangsúlyozza, hogy a mobilitási partnerségben részt vevő harmadik országoknak gondoskodniuk kell a visszatérés és a migránsok újbóli beilleszkedésének elősegítéséről úgy, hogy aktív és hatékony intézkedéseket hoznak a produktív munkahelyek és az emberhez méltó munkakörülmények megteremtésének támogatására. A befogadó országok hatóságainak erre fel kell hívniuk annak a származási országnak a figyelmét, amellyel mobilitási partnerségre léptek, továbbá tanácsokkal és egyéb módon támogatniuk kell anélkül, hogy ez a partner számára pénzügyi kiadásokkal járna;

34. kedvezően értékeli a hosszú távra érvényes, többszöri beutazásra jogosító vízumok elképzelését, mert ezek elősegítik a körkörös migrációt, és támogatja azokat a kezdeményezéseket, amelyek célja a tagállamok munkaerőpiacán való részvétel elősegítése azon harmadik országbeli állampolgárok számára, akiknek korábban diákként engedélyezték a beutazást, és akik körkörös migrációs mechanizmusban való részvétel révén a szabályokat betartva visszatértek származási országukba;

35. kéri az Európai Bizottságot, hogy tegyen meg minden tőle telhetőt azért, hogy származási országukba való visszatérésük után a körkörös migránsok magukkal vihessék felhalmozott nyugdíjjogosultságait;

36. kedvezően értékeli a harmadik országokkal folytatott együttműködésre irányuló és az egyéb intézkedésekkel egymást kölcsönösen kiegészítő, olyan ösztönzők számának növekedését, amelyek támogatják a helyi és regionális önkormányzatok részvételét a fejlesztési projektekben;

37. támogatja azt az elképzelést, hogy a harmadik országokban közös vízumigénylési központokat állítsanak fel, és kéri, hogy ez a kezdeményezés ne bonyolítsa a bürokratikus eljárásokat, hanem egyszerűsítse és gyorsítsa fel őket;

A szabálytalan munkavállalás elleni küzdelmet illetően

38. üdvözli az Európai Bizottság arra irányuló szándékát, hogy felvegye a harcot a harmadik országbeli állampolgárok által végzett feketemunkával. A pénzbeli, közigazgatási, illetve ha a cselekmény súlyossága miatt szükségesnek ítélik, akár büntetőjogi szankciók alkalmazása tagállami hatáskörbe tartozik; feltéve, hogy olyan szankciókról van szó, amelyek az uniós jog hatékonyságát hivatottak biztosítani;

39. rámutat arra, hogy fel kell mérni, hogy az irányelv egyes nyelvi változataiban a „foglalkoztató” vagy a „vállalkozó” kifejezés-e a megfelelőbb, és úgy véli, hogy ott, ahol a tagállamok jogrendszere különbséget tesz a kettő között, jobb volna a „vállalkozó” kifejezés helyett a „foglalkoztató” szót használni, a vállalkozói kezdeményezések és a bűnelkövetői magatartás szétválasztása, illetve az olyan helyzetek kezelése érdekében, amikor egy személy rendszeres foglalkoztatást tud nyújtani, bár jogilag nem rendelkezik vállalkozói státusszal;

⁽⁴⁾ COM(2007) 248 végleges.

40. úgy véli, hogy a szabálytalan munkavállalás elleni küzdelmet a szabálytalanul foglalkoztatók büntetése révén kell megvalósítani, fokozva ugyanakkor a munkaügyi ellenőrzéseket, javítva a legális foglalkoztatási lehetőségeket, és megvizsgálva emellett más olyan módszereket is, amelyek lehetővé teszik a legjobb gyakorlatok propagálását. A munkaügyi ellenőrzések eredményeit nyilvánosságra kell hozni, hogy a fogyasztók és a potenciális alkalmazottak jól megalapozott döntéseket hozhassanak;

41. megjegyzi, hogy a szabálytalan migrációs áramlások egyik fő mozgatórugóját jelentő szabálytalan munkavállalás elleni küzdelemnek az EU bevándorlási politikával kapcsolatos tevékenységei között kiemelt helyen kell szerepelnie, és úgy véli, hogy az irányelv jogalapjának a szabálytalan munkavállalás elleni küzdelmet kell előtérbe helyezni, hogy ennek következtében csökkenjen a szabálytalan bevándorlás, ne pedig fordítva;

42. emlékeztet arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatok – a nemzeti jogszabályoknak megfelelően – fontos szerepet játszhatnak a munkaerő-piaci ellenőrzési és felügyeleti intézkedések végrehajtásában, és hogy az ellenőrzések számának növeléséhez adott esetben növelni kell a humán- és pénzügyi erőforrásokat;

43. úgy véli, hogy a szabálytalan munkavállalás elleni küzdelem keretében különös figyelmet kell szentelni a migránsok illegális becsmepészése és az emberkereskedelem elleni küzdelemnek, és elítéli a maffiák és szervezett bűnözői hálózatok szerepét általában a szabálytalan bevándorlás jelenségének, és konkrétan a munkahelyi kizsákmányolásnak a fenntartásában, mely utóbbi jövedelmező bűncselekménnyé vált;

44. támogatja a szabálytalan munka elleni küzdelemre irányuló kezdeményezéseket, és sürgeti a különböző (nemzeti, regionális és helyi) igazgatási szintek és a társadalmi szereplők (főként munkaadók és szakszervezetek, valamint civil szervezetek és jogvédő szervezetek) közti, e területre vonatkozó közös kezdeményezések előmozdítását. Figyelemfelkeltő és tájékoztató kampányok indítását sürgeti bizonyos ágazatokban a munkavállalókat szabálytalanul foglalkoztató személyek eltántorítása és a legális foglalkoztatás előnyeiről való tájékoztatása céljával;

45. egyetért azzal, hogy nem célszerű az irányelv alkalmazási köréből kizárni a rendezetlen helyzetű munkavállalókat alkalmazó magánszemélyeket, figyelmeztet azonban arra, hogy ez a dilemma csak akkor oldható fel, ha gyors és kiegészítő jellegű intézkedéseket hoznak a munkaerőpiacon hiányzó munkaerő szabályos foglalkoztatásához;

46. hangsúlyozza, hogy a szabálytalan foglalkoztatás megszüntetése érdekében rugalmasabbá és gyorsabbá kell tenni az ideiglenes, különösen a szezonális munkalehetőségekre való toborzást, valamint a legális migrációra vonatkozó 2005-ös politikai tervvel összhangban csatornákat kell meghatározni a szezonális bevándorláshoz;

47. felhívja a figyelmet arra, hogy az Európai Unióban sok bevándorló nő mind munkaügyi, mind magánéleti szempontból szélsőségesen kiszolgáltatott helyzetben van, és sürgeti, hogy szenteljének nagyobb figyelmet ennek a kérdésnek;

48. támogatja azt a határozatot, mely szerint a javaslat által érintett harmadik országbeli állampolgárokra nem rónának ki szankciókat, bár a visszatérési vagy kiutasítási határozat követelménye⁽⁹⁾ büntetésként is értelmezhető, és kedvezően értékeli a jogszabálysértőkre kirovandó pénzbüntetéseket, különösen a visszatérés költségeinek viselését, amit ki lehetne egészíteni a bevándorlóknak a visszatérítési eljárás lezárulásáig történő elszállásolásával és ellátásával. Kiemeli, hogy az Európai Uniónak biztosítania kell a visszatérésre vonatkozó intézkedésekre irányuló jogalkotási eszközök koherenciáját, továbbá azt, hogy azok tiszteletben tartsák az alapvető jogokat;

49. sürgeti, hogy hozzák meg azokat az intézkedéseket, amelyek garantálják, hogy a hazatérő munkavállalók megkapják elmaradt fizetésüket;

50. fokozottabb védelmet kér a tagállamok illetékes hatóságai részéről a kizsákmányolt munkavállalók számára, valamint kéri, hogy mérlegeljék annak lehetőségét, hogy megadják nekik a hosszú távú tartózkodási engedélyt, különösen a szélsőségesen súlyos esetekben – összhangban a harmadik országok emberkereskedelem áldozatává vált vagy az illegális bevándorlás megkönnyítésére irányuló cselekményekkel érintett, a hatáskörrel rendelkező hatóságokkal együttműködő állampolgárai részére kiállított tartózkodási engedélyről szóló 2004/81/EK irányelv rendelkezéseivel;

A magasan képzett munkavállalókat illetően

51. üdvözlí az Unióba történő legális bevándorlási lehetőségek elősegítését célzó kezdeményezéseket, valamint a tagállami munkaerőpiacokhoz való hozzáférés különféle és összetett mechanizmusainak harmonizálására irányuló szándékokat;

52. szükségesnek tartja az olyan intézkedéseket, mint a „kékkártya”, azzal a céllal, hogy növekedjen az Európai Unió vonzereje a szakképzett és magasan képzett migráns munkavállalók számára, kielégítsék az európai munkaerő-piaci szükségleteket és garantálják a lisszaboni stratégia végrehajtását. Ugyanakkor az Európai Bizottságnak egyértelműbben meg kell határoznia, hogy mit ért „szakképzett” és „magasan képzett” migráns munkavállalók alatt. Azt javasolja továbbá, hogy az említett definíció vegye figyelembe a migráns képzettségi szintjét, valamint munkatapasztalatait, nyelvi képességeit és egyéb idevonatkozó tényezőket;

53. emlékeztet arra, hogy nem szabad alábecsülni a képzetlen vagy alacsonyán képzett munkaerő hozzájárulását egyes európai munkaerőpiacokhoz, továbbá felhívja az Európai Bizottság figyelmét – a képzetlen vagy alacsony képzettségű munkaerő foglalkoztatási lehetőségeinek megvizsgálása és kiértékelése után – a befogadási eljárásoknak a foglalkoztatással összefüggő okokból történő közelítése kapcsán, a legális migrációról szóló politikai tervben előirányzottaknak megfelelően tett tanácsi kötelezettségvállalásokra;

54. úgy véli, hogy a „kékkártyát” nemcsak azoknak a képzett munkavállalóknak kellene kiadni, akik belépési engedélyt kérnek az Unió területére, hanem azoknak is, akik már valamely tagállam területén élnek;

⁽⁹⁾ COM(2005) 391 és COM(2007) 248.

55. elengedhetetlennek tartja a megbízható és alapvető információk megszerzését a tagállami munkaerőpiacok szakképzett-munkaerő-igényéről, és kéri az Európai Bizottságot, hogy dolgozzon ki egy hatékony, homogén módszert, amellyel a 862/2007. sz. rendeletnek megfelelően beszerezhetők és közzétehetők az e területről származó statisztikai adatok;

56. kéri a tagállamokat, hogy támogassák a helyi és regionális önkormányzatok magasabb részvételét a magas képzettséget igénylő állások betöltésére befogadandó harmadik országbeli állampolgárok számának meghatározásában, és sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy ez nem szerepel kifejezetten az irányelvjavaslatban;

57. aggódik, hogy vajon a magasan képzett munkavállalók munkaerő-piaci mobilitását nem befolyásolhatja-e az a követelmény, hogy az érintett személynek legalább két éven keresztül az első tagállamban kell laknia, és sürgeti az Európai Bizottságot, hogy keressen alternatív megoldásokat, amelyek biztosítják a munkaerő-piaci mobilitást, és megfelelnek a nemzeti munkaerő-piaci szükségleteknek;

58. kedvezően értékeli a magasan képzett munkavállalók családjára vonatkozó belépési feltételeket. Ez a szempont meghatározó lehet a magasan képzett alkalmazottak toborzásánál, amint azt más országok, pl. Ausztrália, Kanada és az Egyesült Államok példája is bizonyítja;

59. emlékeztet annak fontosságára, hogy meg kell akadályozni az „agyelszívást” a fejlődő országokban, és aggodalommal jegyzi meg, hogy a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet szerint a szakképzett munkaerő befogadását célzó programok (köztük az Európai Bizottság körkörös migrációval kapcsolatos közelmúltbeli kezdeményezései) „súlyosbíthatják az agyelszívás problémáját”⁽⁶⁾;

60. kéri, hogy megbízhatóan, adatok és statisztikák felhasználásával tanulmányozzák az agyelszívást és a származási országokban kifejtett hatásait, hogy ezen országokkal közös megoldásokat lehessen kialakítani a jelenség kockázatainak és következményeinek lehető legmesszebbmenő elkerülésére;

61. sürgeti az Európai Bizottságot, hogy hozza meg az összes szükséges intézkedést az agyelszívás alternatívájaként a „tudás körforgása” előmozdításának érdekében, amely szerint a migránsok visszatérnek származási országukba, hogy megosszák a célországban szerzett szakismereteiket⁽⁷⁾, és amely révén

felpezsdíthetők és elmélyíthetők a származási és célközösségek közötti kapcsolatok;

Az egységes tartózkodási és munkavállalási engedélyt illetően

62. elégedetten nyugtázza az egyben tartózkodási és munkavállalási engedély egységes kérvényezésére vonatkozó javaslatot, és sürgeti, hogy javítsák az ilyen kérelmek feldolgozását elősegítő adminisztratív eljárásokat;

63. üdvözlő mindenféle javaslatot, amely egyszerűsítene a munkavállalás céljából az Unióba történő belépés mechanizmusait, és a rendszer hatékony működésének biztosítása érdekében kéri az engedélyek kérelmezési és jóváhagyási eljárásainak felgyorsítását;

64. üdvözlő az egységes engedélyt mint az Európai Unió országaiban jelentős méreteket öltő problémát jelentő és az Európai Unió Alapjogi Chartájában lefektetett, megfelelő ügyintézéshez való jogot sértő szabálytalanságok elleni küzdelem helyes eszközét;

65. meglegedését fejezi ki az egységes engedély birtokosainak jogait tartalmazó közös csomag elismerését illetően, és emlékeztet arra, hogy ezeket a jogokat úgy kell elismerni, mint a munkavállalók védelmének az ILO által garantált nemzetközi keretébe tartozó jogokat;

66. emlékeztet arra, hogy a CdR 233/2006 jelű véleményben⁽⁸⁾ foglaltaknak megfelelően fontos a bevándorlók szakképesítései és általában véve szaktudásuk elismerését és egységesítését elősegítő mechanizmusok javítása, ami elősegítené a képességeiknek megfelelőbb foglalkoztatási integrációjukat;

67. kedvezően fogadja a kombinált engedély egységes kérelmezési eljárásába beépített garanciákat, különösen azt, hogy meg kell indokolni a kérelem elutasítását, és hogy elutasítás esetén fellebbezni lehet;

68. felszólítja a tagállamokat, hogy a szubszidiaritás elvét tiszteletben tartva vonják be a helyi és regionális önkormányzatokat a bevándorlási politikák kidolgozásába, különösen az integrációval és a munkaerőpiaccal kapcsolatos kérdéseket illetően, hogy azok részt vehessenek a területükre befogadott külföldiek számának, valamint szakmai profiljuknak a meghatározásában.

Kelt Brüsszelben, 2008. június 18-án.

a Régiók Bizottsága

elnöke

Luc VAN DEN BRANDE

⁽⁶⁾ A munkaerő-mobilitás előnyeinek maximalizálása és a kockázatok csökkentése. Tematikus dokumentum a harmadik ülésre: Gazdasági migráció országon belül és nemzetközi szinten. ILO-fórum, 2007.

⁽⁷⁾ Közös parlamenti közgyűlés. Jelentés a képzett munkaerő elvándorlásáról és ennek a nemzeti fejlődésre gyakorolt hatásáról. ACP-UE/100.012/B/2007.

⁽⁸⁾ A Régiók Bizottsága véleménye: Politikai terv a legális migrációról, Az illegális bevándorlás elleni küzdelem, Az európai migrációs hálózat jövője CdR 233/2006, 2007. február 13.